

GEMEENTE WESTLAND

PARTICIPATIE(BELEID) VAN DE GEMEENTE WESTLAND

Samenvatting Rekenkamer Westland

Dit rekenkameronderzoek verschaft inzicht in de uitvoering van het beleid en regels rond participatie. Dit gaat over de inzet van de gemeente voor burgerparticipatie, de (verplichte) participatie die de gemeente van initiatiefnemers verlangt bij grote projecten en over de mogelijkheden van inwoners om burgerinitiatieven te ontwikkelen. Ook is gekeken naar de rol van raadsleden bij participatie, met aandacht voor het verzwaard adviesrecht van de raad.

DOEL VAN HET PARTICIPATIEBELEID

Het participatiebeleid van Westland is gericht op het vroegtijdig, transparant en inclusief betrekken van de samenleving, om te komen tot betere besluiten, meer draagvlak en een constructieve samenwerking tussen gemeente en gemeenschap.

WAT CONCLUDEERT DE REKENKAMER

1

1. NOG GEEN SAMENHANGEND BELEIDSKADER

- Beleid is vooral gericht op de Omgevingswet.
- Het ontbreekt echter aan een gemeentebreed kader dat ook richting geeft aan participatie in andere domeinen, zoals het sociaal domein en de dienstverlening.
- Het beleid biedt onvoldoende duidelijkheid over de verdeling van rollen en verantwoordelijkheden tussen het college van B&W, de ambtelijke organisatie en de gemeenteraad.
- Het kan onvoldoende worden vastgelegd of de doelen worden behaald, omdat de uitvoering te weinig is gebaseerd op de doelen en uitgangspunten uit het beleid. Dat wil niet zeggen dat de doelen niet gehaald worden; het gebeurt alleen niet consistent, gestructureerd of herleikbaar in relatie tot de beleidsdoelstellingen.

2

2. DE GEMEENTE WORDT STEEDS ACTIEVER MET PARTICIPATIE

- De gemeente is steeds actiever met participatie en medewerkers zijn enthousiast.
- Er is veel enthousiasme en bereidheid om participatie te verbeteren.
- Goede ondersteuning door participatie- en communicatieadviseurs.
- De kwaliteit is sterk afhankelijk van medewerkers en projecten.
- Er vindt weinig sturing plaats en er wordt nog weinig geëvalueerd en geleerd.

3

3. DE KWALITEIT VAN PARTICIPATIE IS WISSELEND

- Er zijn goede voorbeelden, maar de kwaliteit verschilt per project en initiatief.
- Communicatie met inwoners is vaak sterk.
- Niet altijd is duidelijk welke invloed inwoners hebben op besluitvorming.
- Terugkoppeling over de opbrengst van participatie is niet altijd goed geregeld.
- Initiatiefnemers ervaren weinig houvast en ondersteuning.

4

4. GEMEENTERAAD PAKT ONVOLDENDE HAAR STURENDE ROL

- De raad stuurt beperkt op participatie, blijft op afstand van de uitvoering en positioneert zichzelf vooral bij het uiteindelijke besluit.
- De raad stelt weinig kaders voor participatie.
- Informatievoorziening is versnipperd en niet altijd tijdig of correct.
- Het verzwaard adviesrecht bij grote projecten wordt nauwelijks benut.

AANBEVELINGEN

1

BESPREEK SAMEN WELKE ROL DE RAAD WIL NEMEN BIJ PARTICIPATIE

Maak samen duidelijke afspraken over de rol van de raad en het college binnen het participatieproces. Bepaal de ondergrens van participatie en welk niveau (bijvoorbeeld informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren of (mede)beslissen) in welke situaties wordt nagestreefd.

2

VINGER AAN DE POLS TIJDENS PARTICIPATIE

Maak afspraken over hoe de raad geïnformeerd wil worden tijdens participatieprojecten en -resultaten, welke informatie daarvoor nodig is en op welke momenten de raad wil worden betrokken.

3

VERANKER DIT IN EEN SAMENHANGEND BELEIDSKADER

Ontwikkel een gemeentebrede participatievisie en vertaal deze naar duidelijke kaders, rollen, verantwoordelijkheden en werkwijzen. Zorg voor samenhang met andere beleidsvelden en bestaande instrumenten.

4

GA NA OF AMBTELIJKE ONDERSTEUNING PASSEND IS

Onderzoek of de ambtelijke organisatie voldoende capaciteit, kennis en middelen heeft om participatie goed te ondersteunen. Pas de inzet en werkwijze zo nodig aan.

5

TOETS BIJ GROTE PARTICIPATIETRAJECTEN DE TOEPASSING VAN HET BELEIDSKADER

Gebruik het verzwaard adviesrecht actief bij grote projecten. Toets of initiatiefnemers participatie op de juiste manier hebben toegepast en of het proces en de resultaten voldoen aan de kaders.

6

STUUR OP EVALUEREN EN LEREN

Zorg voor structurele evaluatie van participatieprojecten en benut de ervaringen om participatieprojecten voortdurend te verbeteren.

7

HOUD HET BELEID PERIODIEK TEGEN HET LICHT

Evalueer het participatiebeleid regelmatig samen met inwoners, partners, initiatiefnemers en de raad en stuur waar nodig bij.

